

Gabra tal-ġurisprudenza

Kawża C-33/14 P

**Mory SA, fi stralċ *et*
vs
Il-Kummissjoni Ewropea**

“Appell — Għajnuna mill-Istat — Rikors għal annullament — Artikolu 263 TFUE — Ammissibbiltà — Għajnuna illegali u inkompatibbli — Obbligu ta’ rkupru — Deciżjoni tal-Kummissjoni Ewropea li ma testendix l-obbligu ta’ rkupru għax-xerrejja tal-benefiċjarju tal-għajnuna — Interess ġuridiku — Rikors għad-danni u għall-irkupru tal-għajnuna quddiem il-qrati nazzjonali — Locus standi — Appellant li ma huwiex ikkonċernat individwalment”

Sommarju – Sentenza tal-Qorti tal-Ġustizzja (It-Tielet Awla) tas-17 ta’ Settembru 2015

- Proċedura ġudizzjarja — Talba għall-ftuħ mill-ġdid tal-proċedura orali — Talba intiża sabiex jiġu ppreżentati osservazzjonijiet fuq punti ta’ liġi mqajma mill-konkluzjonijiet tal-Avukat Ġenerali — Kundizzjonijiet għall-ftuħ mill-ġdid*
(it-tieni paragrafu tal-Artikolu 252 TFUE; Statut tal-Qorti tal-Ġustizzja, Artikolu 23; Regoli tal-Proċedura tal-Qorti tal-Ġustizzja, Artikolu 83)
- Rikors għal annullament — Persuni fiżiċi jew ġuridici — Kundizzjonijiet għall-ammissibbiltà — Interess ġuridiku — Locus standi — Kundizzjonijiet li għandhom natura kumulattiva — Inammissibbiltà tar-rikors fil-każ ta’ nuqqas ta’ ssodisfar ta’ waħda minn dawn il-kundizzjonijiet*
(ir-raba’ paragrafu tal-Artikolu 263 TFUE)
- Appell — Aggravji — Stharriġ mill-Qorti tal-Ġustizzja tal-klassifikazzjoni ġuridika tal-fatti — Ammissibbiltà*
(Artikolu 256(1) TFUE; Statut tal-Qorti tal-Ġustizzja, l-ewwel paragrafu tal-Artikolu 58)
- Rikors għal annullament — Interess ġuridiku — Bażi ta’ rikors għad-danni eventwali — Rikors għad-danni ppreżentat quddiem qorti nazzjonali wara l-preżentata tar-rikors għal annullament — Ammissibbiltà — Kundizzjonijiet*
(ir-raba’ paragrafu tal-Artikolu 263 TFUE)
- Rikors għal annullament — Interess ġuridiku — Bażi ta’ kull azzjoni quddiem il-qrati nazzjonali — Ammissibbiltà — Kundizzjoni*
(ir-raba’ paragrafu tal-Artikolu 263 TFUE)

6. *Rikors għal annullament — Persuni fiżiċi jew ġuridiċi — Kuncett ta' att regolatorju fis-sens tar-raba' paragrafu tal-Artikolu 263 TFUE — Kull att ta' portata ġenerali bl-eċċezzjoni tal-atti leġiżlattivi — Deċiżjoni tal-Kummissjoni li tevita lix-xerrej tal-attiv ta' impriża benefiċjarja minn għajnuna illegali u inkompatibbli l-obbligu ta' h̄las lura — Esklużjoni*

(ir-raba' paragrafu tal-Artikolu 263 TFUE)

7. *Rikors għal annullament — Persuni fiżiċi jew ġuridiċi — Atti li jikkonċernawhom direttament u individwalment — Deċiżjoni adottata mingħajr il-ftuħ tal-proċedura ta' investigazzjoni formali konnessa u komplementari għal deċiżjoni adottata fi tmiem il-proċedura ta' investigazzjoni formali — Impriża kompetitriċi tal-impriża benefiċjarja tal-għajnuna — Assenza ta' prova ta' pożizzjoni ta' kompetizzjoni fuq is-suq sostanzjalment effettwata mill-miżura tal-Istat — Inammissibbiltà*

(Artikolu 108(2) TFUE u r-raba' paragrafu tal-Artikolu 263 TFUE)

1. Ara t-test tad-deċiżjoni.

(ara l-punti 24-28)

2. F'dak li jirrigwarda l-ammissibbiltà ta' rikors għal annullament, l-interess ġuridiku u l-*locus standi* jikkostitwixxu kundizzjonijiet għall-ammissibbiltà distinti li persuna fiżika jew ġuridika għandhom jissodisfaw b'mod kumulattiv sabiex ikunu ammissibbli sabiex jipprezentaw rikors għal annullament skont ir-raba' paragrafu tal-Artikolu 263 TFUE.

L-ewwel nett, rikors għal annullament ipprezentat minn persuna fiżika jew ġuridika huwa ammissibbli biss sa fejn din tal-aħhar ikollha interess li tara li l-att ikkontestat jiġi annullat. Tali interess jippreżupponi li l-annullament ta' dan l-att jista' jkollu, minnu nnifsu, konsegwenzi legali u li r-rikors b'hekk jista', bl-eżitu tiegħu, jipprovdi benefiċċju lill-parti li tkun ipprezentatu. L-interess ġuridiku ta' appellant għandu jkun ċert u attwali u għandu, fid-dawl tal-iskop tar-rikors, jeżisti fil-mument tal-prezentata tiegħu taħt piena ta' inammissibbiltà u jippersisti sakemm tingħata deċiżjoni ġudizzjarja u fin-nuqqas ma jkunx hemm lok li tingħata deċiżjoni. L-interess ġuridiku jikkostitwixxi għalhekk il-kundizzjoni essenzjali u primarja għal kull azzjoni ġudizzjarja.

It-tieni nett, l-ammissibbiltà ta' rikors ipprezentat minn persuna fiżika jew ġuridika kontra att li tiegħu hija ma hijiex destinatarja, skont ir-raba' paragrafu tal-Artikolu 263 TFUE, hija suġġetta għall-kundizzjoni li tkun rikonoxxuta l-*locus standi*, li tirriżulta f'zewġ każijiet. Minn naha, tali rikors jista' jitressaq sakemm dan l-att jinteressaha direttament u individwalment. Min-naħa l-oħra, tali persuna tista' tippreżenta rikors kontra att regolatorju li ma jinvolvi miżuri ta' eżekuzzjoni jekk dan jikkonċernaha direttament.

Għaldaqstant, l-appellant ma jistax isostni li l-unika ċirkustanza li persuna fiżika jew ġuridika hija direttament u individwalment ikkonċernata necessarjament turi l-interess ġuridiku tagħha.

(ara l-punti 55-59, 62)

3. Fil-każ li l-Qorti Ġenerali biss għandha ġurisdiżjoni sabiex tikkonstata l-fatti u, bħala prinċipju, sabiex teżamina l-provi li tikkunsidra insostenn ta' dawn il-fatti, il-Qorti tal-Ġustizzja hija kompetenti li teżercita l-istħarriġ tagħha, peress li l-Qorti Ġenerali kkwalfikat in-natura ġuridika tagħhom u minnhom irriżultaw konsegwenzi fil-liġi. Konsegwentement, il-kwistjoni jekk, fid-dawl ta' tali fatti u provi, l-annullament tad-deċiżjoni kkontestata mill-qorti tal-Unjoni hija tali li tikkostitwixxi benefiċċju lill-appellanti fil-kuntest ta' rikors quddiem il-qorti nazzjonali, peress li setgħu jistabbilixxu l-interess ġuridiku tagħhom quddiem il-qorti tal-Unjoni, hija kwistjoni ta' liġi li taqa' taħt l-istħarriġ tal-Qorti tal-Ġustizzja eżercitat fil-kuntest ta' appell.

(ara l-punt 68)

4. Għal appellant, rikors għal annullament fuq il-bażi tar-raba' paragrafu tal-Artikolu 263 TFUE jista' jkollu interess bhala bażi għal eventwali rikors għad-danni, sa fejn dan ma jkunx ipotetiku. F'dan ir-rigward, meta appellant iħabbar il-preżentata ta' rikors għad-danni quddiem qorti nazzjonali fir-rikors promotur li permezz tiegħu jadixxi lill-Qorti Ġenerali b'rikors għal annullament, il-preżentata tar-rikors għad-danni jista' jkun sussegwenti għall-preżentata tar-rikors għal annullament quddiem il-Qorti Ġenerali.

F'dan il-kuntest, l-interess ġuridiku għandu jiġi evalwat *in concreto*, fid-dawl, b'mod partikolari tal-konsegwenzi tal-allegata illegalità u tan-natura tad-dannu allegatament subit. Għalhekk, fl-ipoteżi fejn, bl-adozzjoni ta' deċiżjoni, il-Kummissjoni ordnat lil impriza benefiċjarja minn għajjnuna illegali u inkompatibbli li din l-aħħar għajjnuna tiħallas lura u li, b'deċiżjoni ulterjuri, ikkontestata fil-kuntest ta' rikors għal annullament, hija evitat lill-impriza xerreja tal-attiv tal-impriza benefiċjarja minn għajjnuna mill-obbligu ta' hlas lura, din iċ-ċirkustanza wahedha hija ta' natura tali li turi li l-appellant għandu interess li jitlob l-annullament tad-deċiżjoni kkontestata, peress li r-rikors tiegħu għad-danni quddiem il-qorti nazzjonali, sa fejn dan huwa intiż għall-ksib ta' kumpens għad-danni allegatament sostnuti mill-għoti tal-għajjnuna inkwistjoni, huwa preċiżament ibbażat fuq il-premessa li x-xerrej tal-attiv tal-impriza mogħtija l-għajjnuna għandha, bhala x-xerrejja, tkun ikkunsidrata bhala benefiċjarja ta' din. Fil-fatt, l-annullament tad-deċiżjoni kkontestata kienet suxxettibbli li jkollha l-konsegwenza li l-impriza xerrejja għandha tiġi kkunsidrata bhala benefiċjarja tal-għajjnuna, li l-għoti tagħha kkawża l-allegat dannu lill-appellant, tali annullament ikun minnu nnifsu ta' natura li jżid l-opportunitajiet ta' suċċess tar-rikors għad-danni ppreżentat quddiem il-qorti nazzjonali peress li huwa dirett kontra l-impriza xerrejja u għalhekk jipprovdi vantaġġ fil-kuntest ta' dan ir-rikors.

F'dan ir-rigward, ma jstax ikun meħtieġ li l-appellant juri li, skont id-dritt nazzjonali, l-impriza xerrejja tista' effettivament tiġi kkunsidrata bhala responsabbli tal-allegat dannu kkawżat għall-unika raġuni li hija fil-fatt xtrat l-attiv tal-benefiċjarju tal-għajjnuna illegali u inkompatibbli. Fil-fatt, ma huwiex għall-qorti tal-Unjoni, għall-finijiet tal-eżami tal-interess ġuridiku quddiemha, li tevalwa l-probabbiltà tal-fondatezza ta' rikors ippreżentat quddiem il-qorti nazzjonali skont id-dritt nazzjonali u, għalhekk, li tissostitwixxi lil dawn ftali evalwazzjoni.

(ara l-punti 69, 70, 74-76, 79)

5. L-interess ġuridiku għall-annullament tad-deċiżjoni fuq il-bażi tar-raba' paragrafu tal-Artikolu 263 TFUE jista' jirriżulta minn kull azzjoni quddiem il-qorti nazzjonali li fil-kuntest tagħha l-eventwali annullament tal-att ikkontestat quddiem il-qorti tal-Unjoni jista' jipprovdi vantaġġ għall-appellant.

Għalhekk, l-annullament ta' deċiżjoni li permezz tagħha l-Kummissjoni tevita lix-xerrej tal-attiv ta' impriza benefiċjarja minn għajjnuna illegali u inkompatibbli li din tal-aħħar għandha l-obbligu ta' hlas lura hija, minnha nfusha, suxxettibbli li tipprovdi lil appellant vantaġġ fil-kuntest tar-rikors li jkun ippreżentat quddiem qorti nazzjonali sabiex jobbliga lil Stat Membru li jikseb il-hlas lura tal-għajjnuna inkwistjoni, peress li dan l-annullament għandu l-effett li l-impriza xerrejja mhux neċessarjament hija iktar eżenti mill-obbligu ta' hlas lura li jirriżulta mid-deċiżjoni kkontestata, b'tali mod li l-annullament ta' din tal-aħħar tkun ta' natura li jżid l-opportunitajiet ta' suċċess ta' dan ir-rikors quddiem il-qorti nazzjonali.

F'dan il-kuntest, minkejja li ċerti kunsiderazzjonijiet jistgħu jaffettwaw il-*locus standi* tal-appellant quddiem il-qorti nazzjonali, din iċ-ċirkustanza hija mingħajr ebda impatt fuq l-interess ġuridiku ta' dan l-istess appellant quddiem il-qorti tal-Unjoni, peress li, jekk tirnexxi, ir-rikors għal annullament ipprezentat quddiem din tista' tinfluwenza l-eżitu tar-rikors quddiem il-qorti nazzjonali intiż għall-ksib tal-irkupru tal-għajjnuna inkwistjoni.

(ara l-punti 80, 81, 83)

6. Ara t-test tad-deċiżjoni.

(ara l-punt 92)

7. Fil-kuntest ta' rikors għal annullament fil-qasam tal-għajjnuna mill-Istat, meta s-sugġett tad-deċiżjoni kkontestata jikkonsisti f'li jiġi ppreċiżat li għajjnuna ma tistax tiġi rkuprata mix-xerrej ta' parti mill-attivi tal-benefiċjarju inizjali ta' din l-għajjnuna, ikkunsidrata bħala illegali u inkompatibbli, li dan tal-aħħar huwa mistenni li jhallas lura skont deċiżjoni preċedenti tal-Kummissjoni, id-deċiżjoni kkontestata għandha tiġi kkunsidrata bħala deċiżjoni konnessa u komplementari għal din id-deċiżjoni preċedenti li tordna l-ħlas lura tal-għajjnuna mill-benefiċjarju inizjali, sa fejn hija tippreċiża l-portata tal-kwalità tal-benefiċjarju tal-għajjnuna inkwistjoni u għalhekk dik tad-debitur tal-obbligu li jhallasha lura, wara li jkun seħħ xi avveniment wara l-adozzjoni ta' din deċiżjoni, bħax-xiri minn terz ta' parti mill-attiv tal-benefiċjarju inizjali ta' din l-għajjnuna.

Issa, fil-każ li d-deċiżjoni preċedenti, li tordna l-irkupru tal-għajjnuna illegali u inkompatibbli mingħand il-benefiċjarju inizjali, ġiet adottata mill-Kummissjoni wara l-proċedura ta' investigazzjoni formali prevista fl-Artikolu 108(2) TFUE, l-appellant jista' jiġi kkunsidrat bħala individwalment ikkonċernat mid-deċiżjoni kkontestata, fis-sens tar-raba' paragrafu tal-Artikolu 263 TFUE, jekk b'mod partikolari juri li l-pożizzjoni tiegħu fis-suq hija sostanzjalment effettwata mill-għoti tal-għajjnuna inkwistjoni. Min-naħa l-oħra, is-sempliċi fatt li jista' jiġi kkunsidrat bħala persuna kkonċernata fis-sens tal-Artikolu 108(2) TFUE għaldaqstant ma jibqax suffiċjenti għall-ammissibbiltà tar-rikors.

Barra minn hekk, f'dan il-kuntest, iċ-ċirkustanza li l-appellant ipprezenta rikorsi quddiem il-qorti nazzjonali sabiex, minn naħa, iġieghlu lill-awtoritajiet tal-Istat jirkupraw l-għajjnuna inkwistjoni u, min-naħa l-oħra, jiksibu l-kumpens għad-danni sostnuti minhabba fl-għoti ta' din, dan bħala tali, ma jkunx suffiċjenti sabiex dawn jiġu individwalizzati fis-sens ta' din id-dispożizzjoni, peress li kull persuna tista' potenzjalment tipprezenta tali rikorsi.

(ara l-punti 103-106, 109)